

Vážení přátelé, členové a příznivci Platformy podnikatelů pro ZRS,

máme pro vás další porci informací a postřehů, přeložených z jazyka rozvojové konstituce do řeči občanské a podnikatelské zároveň.

Kdo by hledal pouze logiku v rozvojových politikách vlád všech států ve světě, mohl by hledat dlouho a marně. Přesto se mnohé organizace občanské společnosti snaží přispět k jejich tvorbě svým úhlem pohledu a doufají, že alespoň něco se podaří prosadit.

Platforma má za sebou téměř půl roku práce na prezentaci udržitelných cílů rozvoje a zkoumá, jak je co nejlépe propojit s nově připravovanými změnami české rozvojové politiky pro léta 2018 – 2025.

Podpoříme například jednu z geografických priorit zahraniční rozvojové politiky, Mongolsko, které se ústy svého prezidenta Elbegdorje dne 19. ledna v Praze zcela zřetelně vyjádřilo pro pokračování rozvojové spolupráce s ČR.

Mongolsko je jedinou asijskou zemí, kde mohou české neziskové i soukromé subjekty nově přistupující do projektů České rozvojové agentury získat reference pro účast na projektech dalších světových dárců aktivních v Asii.

Celosvětově deklarovaná potřeba soukromého kapitálu a technického know-how pro naplnění udržitelných cílů pro rozvoj se soustředí na rozvojové země, ale nově sem zahrnuje i jejich rozvinuté partnery. Nové cíle udržitelného rozvoje dokonce ve své podstatě a ústy mnoha odborníků vylučují paternalismus z rozvojové agendy připravované na období 2016 – 2030. Stejně jako zlepšení systémů poskytování pomoci na straně dárců, bude těžké přesvědčit také vlády rozvojových zemí, aby zlepšily své systémy přijímání pomoci a změnily je na skutečnou partnerskou spolupráci při budování prosperity a zlepšování životních podmínek svých občanů.

Současná velká vlna imigrantů ze zemí konfliktů či přírodních katastrof, ale také tisícovek emigrantů ukazuje, že selhávají rozvojové programy zaměřené na budování kapacit pro dobré vládnutí. Jsou deklasovány korupcí i kmenovou kulturou, ale také nedostatečnou kontrolou a hodnocením dopadů pomoci ze strany dárců.

Přestože soukromý sektor běžně ovládá řádné hospodaření s vlastními prostředky a rozumí investiční návratnosti, propojení těchto dovedností s principy rozvojové spolupráce dárci odmítali.

Naproti tomu finanční instituce odpovědné za rozhodování o přímých investicích do rozvojových zemí málokdy braly v úvahu, kromě ekonomické návratnosti, širší dopady investičních záležitostí na ekonomický růst. To je nutné změnit a naučit bankéře uvažovat i rozvojová hlediska a dárce rozvojové pomoci dovést k zájmu o hodnotové dopady svých programů.

Nestojí to příliš mnoho peněz, jde totiž o vzdělávání a ochotu přijímat nové přístupy ke starým problémům a potřebám obyvatel těch nejhudších zemí. Předpoklad, že kromě vysoké efektivnosti pomoci a spolupráce to zároveň přinese mnoho obchodních a podnikatelských příležitostí, je nasnadě.

PPZRS se posledních pět let věnovala osvětě v tomto duchu a přinesla podnikatelské veřejnosti prostřednictvím svých publikací, konferencí a seminářů mnoho argumentů i konkrétních návrhů pro seriózní působení na rozvojových trzích formou podnikatelské spolupráce. Osmý ze sedmácti cílů pro udržitelný rozvoj, Globální partnerství, potvrzuje, že to byl správně zvolený směr.

V tomto čísle Zpravodaje PPZRS se o těchto aktivitách dočtete více. Některé máme již za sebou a podrobnosti máme na webu www.ppzrs.org, některé teprve chystáme a o výsledky se s vámi rádi podělíme.

Věra Vencílková

Evropský rok pro rozvoj 2015

V průběhu tohoto roku realizuje PPZRS osvětový projekt „Zapojení zaměstnavatelů do informační kampaně o cílech udržitelného rozvoje (SDG)“, v kterém mohou členské asociace zprostředkovat svým členům nově formulované cíle udržitelného rozvoje a transformovat tyto informace do podnikatelsky srozumitelných příkladů v oboru. Členské asociace Platformy si do června postupně testují formy prezentací o oborově typických tématech SDG v souvislosti s českou a unijní zahraniční rozvojovou spoluprací. Tuto zkušenost mohou využít již pro konzultace během Mezinárodního strojírenského veletrhu (MSV 2015).

PPZRS předložila projekt s cílem ukázat propojení evropské ZRS, české a unijní s transferem technologií a technického know-how potřebného pro dosažení některých z cílů udržitelného rozvoje. Reaguje také na stále malou účast českých subjektů na dotačních a výběrových řízeních v rámci projektů Evropského rozvojového fondu zaměřeného na země Afriky, Karibiku a Tichomoří.

Cílovou skupinou akce jsou podnikatelské subjekty v ČR a asociace zaměstnavatelů orientované na podnikatelské aktivity v zahraničí, dále firmy schopné obchodovat se zahraničím, ale s minimální zkušeností s dodávkami do rozvojových projektů financovaných různými dárci, nestátní neziskové organizace sdružené v Českém fóru pro rozvojovou spolupráci, Svaz měst a obcí České republiky, Hospodářská komora České republiky, národní a mezinárodní institucionální partneři, jejich představitelé a zaměstnanci a obchodní komory – Burundi, Zambie, Botswana, Jamajka.

Záměrem projektu je v rámci Evropského roku pro rozvoj rozšířit informovanost českého soukromého sektoru o principech a praxi zahra-

niční rozvojové spolupráce (ZRS) České republiky a vnější rozvojové spolupráce EU (ZRS EU), včetně Evropského rozvojového fondu (EDF). Ukázat důležitost transferu know-how a technologií pro relevantní cíle udržitelného rozvoje.

Mezi specifické cíle patří zvýšit pozornost běžné exportní firmy k programům a projektům ZRS ČR a EU včetně EDF, ukázat způsoby začlenění společenské odpovědnosti firem do aktivit rozvojového podnikatelského partnerství a vysvětlit principy rozvojových projektů podnikatelským subjektům pro jejich lepší zapojení do projektů ZRS.

Na dosažení cíle je plánována řada aktivit: Soubor podkladů k ZRS ČR a EU na CD nosiči s potřebnými informacemi určený pro podniky aktivní v zahraničí, zejména v rozvojových zemích; Informační leták k Evropskému roku rozvoje; Mezinárodní seminář Transfer technologií do země ACP a jeho financování v projektech ZRS ČR a EU; Setkání zahraniční delegace s relevantními firmami a představiteli asociací; Konzultace k ZRS, EYD2015 a závěrům semináře Transfer technologií do země ACP.

Konzultační porady v rámci akce proběhnou ve významnějších regionálních zastoupeních Svazu průmyslu a dopravy ČR – Brno, Plzeň, Ostrava, Hradec Králové, pozvání budou zástupci Hospodářské komory, představitelé a partneři asociace AVDZP a místní firmy v regionu.

Podklady na projektové téma + dokumenty k tématu mezinárodního semináře včetně informačního letáku budou poskytovány zájemcům při všech setkáních s podnikateli, včetně prezentace ve stáncích členských asociací PPZRS během MSV Brno, kde se také uskuteční seminář k dané problematice. Doplňme, že projekt je rozdělen do tří realizačních etap v průběhu tohoto roku. ■

Udržitelné rozvojové cíle již nejsou tak neznámé

Snaha rozvojové konstituce v České republice informovat veřejnost o iniciativě pro udržitelný rozvoj světa, zahájené v roce 2000 pod souhrnným označením Miléniové cíle pokračuje dalším obdobím. Po několika létech diskusí nad formulací nových cílů, včetně zlepšení způsobů k jejich dosažení, vyhlásí v letošním roce Organizace spojených národů nový program „Cílů udržitelného rozvoje“.

Návrhy cílů a konkrétní úkoly dávají dohromady účtyhodné číslo a zasahují do všech oblastí života na Zemi.

Jde o 17 cílů s širokým záběrem, které dohromady směřují do 169 nejlépe potřebných oblastí.

Platforma podnikatelů pro ZRS podporovaná Ministerstvem zahraničních věcí ČR a jeho implementační organizací, Českou rozvojovou agenturou, zahájila sérii osvětových akcí k vybraným rozvojovým cílům. Formou diskusí se soustředí na ty, které

jsou zajímavé ať už obchodně, investičně anebo partnersky.

Seriál čtyř diskusí u kulatého stolu byl již zahájen. První, věnovaný infrastruktuře dopravní, energetické i komunální, přitáhla pozornost třicítky firem, oslovených organizujícími asociacemi zaměstnavatelů tj. Svazem průmyslu a dopravy ČR a Asociací podniků v železničním průmyslu - ACRI.

Kulatý stůl měl zajímavé předřečníky, kteří dali diskutujícím velmi dobrý vhléd do problematiky. V prvním bloku se příspěvky věno-

Transfer technologií v podnikatelském partnerství

Kulatý stůl zaměřený na transfer technologií v podnikatelském partnerství v rámci Evropského roku rozvoje 2015 uspořádala Platforma podnikatelů pro ZRS ve spolupráci se SP ČR a klastrem CREA Hydro & Energy, dne 20. dubna. Akci zahájila Damar Kuchtová, generální ředitelka SP ČR. Na ni navázal Břetislav Skácel z klastru CREA Hydro&Energy, který mj. představil hlavní cíle klastru a dále hovořil o spolupráci malých a středních firem

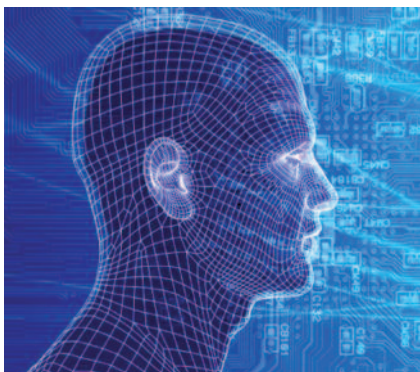
Českou zahraniční rozvojovou spoluprací po roce 2015 a transferem know-how se zabýval Ivan Jukl z MZV. ČR má menší možnosti, než například USA nebo Holandsko, přesto je nutné podílet se na sdílení technologií, podpoře rozvojových zemí, zodpovědnosti za globální životní prostředí, zdůraznil mj.

Daniel Svoboda z Českého fóra pro rozvojovou spolupráci, které sdružuje 52 neziskových organizací, se věnoval principům rozvoje a kooperace, kdy je třeba respektovat to, co potřebují lidé v dané zemi. Primárně je třeba ctít právo na přežití před technologií. Cílem je učít místní obyvatele používat technologie, zapojit se, podílet se na provozu, být schopni technologie šířit i do jiných oblastí.

Pavla Břusková z Národní klastrové asociace uvedla, že existuje kontinuita mezi klastrovou strategií a CzechInvestem od roku 2007, kdy byla klastrová organizace založena. Dále se věnovala klastrové politice v EU a USA a uvedla jednotlivé příklady, např. Memorandum o spolupráci Dunajského regionu. Na závěr zdůraznila, že klastr je dobrá platforma pro řešení důležitých témat, jako je např. udržení zdrojů pitné vody.

Rozvojovými cíli a udržitelností dopadů v politice vnější spolupráce EU se zabýval Viktor Vodíčka z Úřadu vlády ČR. Jeho hlavní témata byla: rozložení bohatství ve světě, porovnání roku 2005 s dneškem, co chybí rozvojovým zemím pro rozvoj, co se mění (pohyb kapitálu, investice) a co udělat, aby se situace změnila.

Jiří Vavřínek z Technologického centra AV ČR se zabýval podporou mezinárodní spolupráce a jejími programy pro výzkum, vývoj a inovace.

Dále hovořil o možnosti transferu technologií v rámci sítě Enterprise Europe Network a vyhledávání jednotlivých technologií, partnerů a akcí v databázi EEN (webu). V síť EEN působí v 53 zemích světa, spíše ve vyspělých zemích. V období 2008-2014 zprostředkovali 129 dohod o mezinárodní technologické spolupráci. Firmy mohou využívat bezplatné konzultace (v oblasti transferu technologií).

Poté následovala panelová diskuse o významu rozvojového podnikatelského partnerství v průmyslu.

Na závěr byli přítomní vyzváni, aby vyplnili dotazník, v němž by se vyjádřili k otázkám souvisejícím s tématem kulatého stolu. Celkem odpovědělo 26 osob zastupujících osm sektorů.

Z odpovědí mj. vyplynulo, že 84 % z nich vítá nové možnosti zapojení soukromého sektoru do rozvojové agendy, přičemž 30 % v tom vidí příležitost pro jejich firmu a polovina z dotazo-

vaných nemá dostatek informací a zkušeností, aby agendu post-2015 považovali za svou příležitost, 77 % je však přesvědčeno, že udržitelné rozvojové cíle mohou pomoci lidem ve světě zlepšit jejich život. Vstup na trh konkrétní rozvojové země plánuje v příštích letech 46 % tazatelů, 69 % z nich sleduje obchodní příležitosti v různých zemích dle poptávky a 42 % má partnery v zahraničí a s nimi se účastní soutěží o zakázku. Užitečnost účasti soukromého sektoru v rozvojové agendě vidí 58 %, 77 % je přesvědčeno o tom, že úroveň podnikatelského prostředí je klíčová pro obchod, 65 % pak, že spolupráce s místní firmou je v jejich oboru prospěšná a 69 % věří, že projekty technické pomoci mohou vést k oboustranně kladným efektům. Doplňme, že dobře až výborně hodnotilo akce 75 % dotazovaných. ■

2015 Evropský rok pro rozvoj

POMÁHÁ

Cílem Platformy podnikatelů pro ZRS je:

- zvyšovat úspěšnou účast českých firem v projektech rozvojové pomoci a spolupráce
- podporovat dlouhodobé investice v rozvojových zemích s výhodnou pozicí pro české dodavatele technologií a služeb
- prosadit partnerství veřejného a soukromého sektoru v programech zahraniční rozvojové spolupráce
- Platforma hledá aktivní členy se zájmem o účast v rozvojových projektech i práci v expertních týmech Platformy a pracovních skupinách Rady pro ZRS ČR
- PPZRS je prostorem pro sdílení informací, nápadů, zkušeností a kontaktů.

Informace o podmínkách členství:

www.ppzrs.org

Kontakt

Platforma podnikatelů
pro zahraniční
rozvojovou spolupráci

Sekretariát PPZRS

Freyova 948/11, 190 00 Praha 9

Poštovní adresa:

Politických vězňů 1419/11, 113 42 Praha 1

Telefon: +420 225 279 403

+420 603 826 261

Fax: +420 284 686 464

e-mail: platforma@sprcr.cz

Zpravodaj je určen ke zvyšování povědomí podnikatelského sektoru o politice zahraniční rozvojové spolupráce v souvislosti s politikou proexportní za účelem rozšíření všech forem podpory podnikání a investičních projektů v rozvojových zemích. Je financován z prostředků MZV ČR.

valy důvodům a celkovému pozadí formulace nových rozvojových cílů, nástrojům na podporu podnikatelských partnerství a také přístupu Evropské komise k otázkám celosvětového udržitelného rozvoje z pohledu Evropského hospodářského a sociálního výboru. Významným aspektem všech příspěvků byla důležitá změna v přístupu celosvětové rozvojové konstituce k účasti soukromého sektoru na rozvojové agendě. Na rozdíl od minulého období se od zapojení soukromého sektoru hodně očekává. To otevírá velké množství otázek a požadavků na způsoby a vymezení takového zapojení na obou stranách dříve poměrně zneprátněných stran.

„Rozvojová agenda po roce 2015 je pro mnohé firmy velkou neznámou, ale zájem o informace mají,“ říká Věra Vencliková, výkonná ředitelka PPZRS. „Odpovídáme na dotazy podniků, konzultujeme problematiku s ostatními partnery a pracujeme na návrzích jak zde uplatnit podnikatelské know-how, nebo se účastnit na přípravě rozvojových programů.“ Otevřela tím následnou diskusi, která již směřovala ke konkrétním otázkám. Jedním z velmi konkrétních dotazů byl problém financování projektů přímých zahraničních investic a jejich vazeb na rozvojovou

spolupráci ČR s rozvojovými zeměmi. Představitel České exportní banky tak mohl vyvrátit pochybnosti o její roli ve vztahu k projektům ZRS a komerčním návaznostem z nich plynoucích. „Banka nabízí pomoc podnikateli, který úspěšně se svou technologií v rozvojovém projektu a chtěl by ji pomoci vlastní či partnerských investic v místě původního projektu dále uplatnit na trhu,“ uvedl ředitel marketingu ČEB Petr Křižan.

Nezávislý konzultant pro ZRS Josef Fukan upozornil na trvale se zvyšující počet ozbrojených lokálních konfliktů a teroristických akcí, které negativně ovlivňovaly poslední léta plnění Miléniových rozvojových cílů a jsou nebezpečím i pro budoucí rozvojové programy.

„Tyto konflikty přinášejí nejen nenahraditelné lidské oběti a utrpení, ale i ničení výsledků minulých rozvojových programů, nehledě na to, že prostředky určené na rozvojovou pomoc musí být často přesouvány do záchranných a rekonstrukčních programů,“ doplnil. Proto doporučil, aby tento problém byl uváděn naléhavěji českou stranou v jednáních o rozvojové agendě EYD2015 a poděkoval vedení SPČR a PPZRS za sdílení tohoto názoru. ■